

OPONENTSKÝ POSUDEK K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Studnetka: Bc Veronika Šebestová:

Název: Výpověď Samařských ostrak o náboženském životě na sklonku Severoizraelského království

Diplomová práce Bc. Veroniky Šebestové splňuje po formální stránce rozsahem i strukturou (včetně množství příloh) požadavky na ní kladené. Domnívám se ale, že anglický překlad názvu práce není přesný (source of information není výpovědí, ale spíše zdrojem informace). V práci samotné je více překlepů (např. na str. 34 opakovaně nesprávně užívané "jenž", otázka interpunkce, velká a malá písmena ap.), najdeme zde i nesrozumitelná vyjádření (např. str. 13 věta "Královy výboje..."), na str.45 má být správně uveden zdroj v poznámce, autorka však má v závorce jen zkratku KTU obohacenou o další čísla.

Po obsahové stránce jde vcelku o přínosnou práci a vlastně i o první pokus o české teologické zhodnocení možného vztahu biblického textu a mimobiblického pramene s použitím nových náhledů na danou problematiku.

K práci mám některé kritické připomínky. K těm zásadnějším patří fakt, že autorka nerozlišuje jasně zdroje, ze kterých vychází - pokud jde o líčení historie, není stejným druhem pramene archeologie a konkrétní nápisy na jedné straně a biblické literární líčení na straně druhé (viz např. na str. 38 chápe biblický příběh jako faktickou historii).

Otázce možné funkce ostrak věnuje autorka poměrně málo pozornosti (str.38-40), nebere do úvahy dostatečně propojení s náboženskou situací doby, kterou analyzuje (již v její bakalářské práci z r.2015 jsem na základě mého článku v *Orientalia Antiqua Nova* "Význam a datace samařských ostrak" doporučoval cizojazyčné autory (např. A.Mackerle,S.Noegel) , kteří pracují i s konkrétními biblickými texty (např. s textem proroka Amose).

Bc.Veronika Šebestová je v rozporu s jejím tvrzením v závěru, že " v Samaří byl uctíván bůh JHVH (a pravděpodobně měl podle ní v Samaří i chrám) s jejími tezemi v průběhu práce, kde píše na str.27, že jediný doložený chrám byl v Samaří zasvěcený Baalovi.

Na str.11 je pozn. č.15 matoucí; farao byl sice ústřední postavou egyptského náboženství a vládce celého Egypta, ale u izraelského krále tomu tak není (otázka spíše božných králů z oblasti Mezopotámie...).

Na str. 19 tvrdí autorka apodikticky, že Izraelité přišli do země zaslíbené ve 13.stol.př.n.l. Ve vědeckém světě se o tom vede diskuse a dokonce současná literatura (kterou autorka v seznamu uvádí) zmiňuje novou hypotézu, že Izraelité byli původní Kenaanci.

Na str. 29: autorka píše, že nejvyšší bůh ugaritského panteonu je El; jak se s tím ale srovnává její tvrzení na str.31, že právě Baal byl nejvyšším bohem Ugaritu?

Na str.46: v bodu 1 srovnává některé biblické texty s úvahami o věku vztahující se na JHVH. Uvádí však text, kde je jen El, nikoli JHVH (Job 36,26).

Na str.52 zmiňuje Bc Veronika Šebestová změny jmen v Knihách Samuelových a Paralipomenon, historicky je to naopak (což vůbec nevysvětluje); ve starší verzi- v knihách Samuelových je živá polemika s baalovstvím a jména jsou přeznačena, v knihách Paralipomenon je situace jiná, v mladší poexilní vrstvě jsou baalovská jména již jen připomínkami tvrdých náboženských polemik a autor je nepřeznačuje (sr. 2S 8,3 a 1Pa 18,3).

Přes uvedené výhrady práci doporučuji k obhajobě s návrhem mezi známkami velmi dobře - dobře.

ThDr.Petr Melmuk, Th.D.

V Telči dne 31.8.2018